

RAADSBRIEF

ONDERWERP

Maatregelen ten behoeve van zorgcontinuïteit in verband met corona

KENNISNEMEN VAN

Maatregelen ten behoeve van zorgcontinuïteit in verband met corona.

INLEIDING

De maatregelen vanwege de corona-situatie in ons land hebben voor inwoners en voor veel organisaties grote consequenties. Dit geldt zeker ook voor inwoners die ondersteuning van ons krijgen vanuit de Wmo en Jeugdwet. Vrijwel alle aanbieders die deze ondersteuning geven kunnen namelijk geen, minder of op een andere wijze zorg verlenen of activiteiten uitvoeren. Dit heeft financiële consequenties voor regionale en voor lokale partners in het sociaal domein en geeft veel onzekerheid.

Het is van groot belang dat zorg ook in deze tijd gecontinueerd wordt. We waarderen de creatieve oplossingen die aanbieders toepassen om in contact te blijven met hun cliënten om de ondersteuning zo veel mogelijk te continueren. Wij zien voorbeelden van kinderen die ondersteuning ontvangen door beeldbellen, dagbesteding waar nodig in kleinere groepen en werkwijzen waardoor crises in gezinnen zo veel mogelijk voorkomen worden.

Om de zorg te kunnen blijven bieden en de zorgcontinuïteit te waarborgen, ook na de crisis, moet voorkomen worden dat gecontracteerde en gesubsidieerde aanbieders door de coronasituatie in liquiditeitsproblemen komen. Door het Rijk is daarom een dringende oproep gedaan aan gemeenten om aanbieders door te blijven betalen. Ook in het geval er geen zorg geleverd kan worden.

Vanuit deze oproep alsook signalen van onze aanbieders heeft OZJT/Samen14, het samenwerkingsverband van de 14 Twentse gemeenten op gebied van Jeugdhulp en Wmo, is een voorstel voorbereid hoe om te gaan met de huidige crisissituatie. Met als uitgangspunt de afspraken die recent landelijk tussen VWS en VNG zijn gemaakt. Het voorstel betreft Wmo-ondersteuning, huishoudelijke hulp, Jeugdhulp en Maatwerk Vervoer. De colleges hebben hierop al een besluit genomen, een regionaal besluit van de Bestuurscommissie OZJT is eveneens nu min of meer gereed. Op sommige onderdelen hebben enkele gemeenten zelfstandig ingekocht. Daar zijn aanvullende besluiten genomen in gelijke strekking. Ons college van Twenterand heeft conform de landelijke afspraken een besluit genomen voor de periode tot 1 juni 2020. Enschede kiest voor een gefaseerde besluitvorming, maar de inhoud van de regeling is daar niet anders om.

Kern van de Twentse afspraken

De vertaling van de landelijke afspraken naar Twente komt concreet op het volgende neer:

- **Meerkosten:** Meerkosten als gevolg van de coronacrisis worden vergoed. Het Rijk zal gemeenten compenseren voor de meerkosten die zij aan hun aanbieders betalen ten behoeve van de extra maatregelen vanwege corona. De komende tijd wordt de wijze van compensatie landelijk nader uitgewerkt.
- **Andere vormen van hulp:** Professionals zullen de komende tijd door de coronacrisis op een andere manier zorg verlenen of op een andere plek werkzaam zijn omdat dat nodig is. Dit vraagt om ruimte en soepelheid in de verantwoording en, waar de noodsituatie daar om vraagt, om het tijdelijk loslaten van contractuele afspraken. Het Rijk is bereid dit te ondersteunen, dit wordt de komende tijd nader uitgewerkt.
- **Tijdelijke omzetsdaling:** Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) zal de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk feitelijk afwijken van de normale situatie. Het is belangrijk dat de financiering van de omzet door gemeenten richting

aanbieders onverminderd plaatsvindt, zoals die contractueel overeengekomen was dan wel een zo goed mogelijke inschatting daarvan. Het doel daarvan is acute liquiditeitsproblemen te voorkomen en de gevolgen van de coronacrisis voor de financiële positie in 2020 van deze zorgaanbieders te neutraliseren. Van zorgaanbieders wordt verwacht dat zij zich inspannen om de professionele inzet zo goed mogelijk te benutten (binnen hun organisatie dan wel op andere plaatsen waar de acute behoeften bestaat), en daarmee de eventuele omzetsdaling te beperken.

- Effecten na afloop van coronacrisis. Voor de zomer maken Rijk en gemeenten afspraken over de compensatiemogelijkheden van de effecten die optreden na afloop van de crisis. Dan gaat het om de per saldo extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg.

Bovenstaande maatregelen worden nu door OZJT/Samen14 uitgewerkt in een uitvoerbare Twentse regeling.

Dit betekent dat we in OZJT/Samen14 verband de lopende financiële afspraken die we met aanbieders hebben nakomen. Het is echter zeker geen blanco cheque aan aanbieders dat wij alles gaan betalen. Van zorgaanbieders wordt verwacht dat zij zich inspannen om de professionele inzet zo goed mogelijk te benutten (binnen hun organisatie dan wel op andere plaatsen waar de acute behoeften bestaat) en daarmee de eventuele omzetsdaling te beperken.

Financiële gevolgen

Gemeenten zijn “voorliggend” voor zorgaanbieders (inclusief zorgvervoer) op algemene regelingen (zoals NOW) die de rijksoverheid als gevolg van corona heeft uitgevaardigd. Aanbieders zullen ook de komende tijd zoveel als mogelijk zorg doorleveren, ook al gebeurt dit soms op een andere manier. Het kader daarvoor zijn de lopende financiële afspraken. Het gaat hier om kosten voor zorg die gemeenten normaal gesproken ook zouden maken en die onderdeel zijn van de lopende begroting. Daarnaast kan er sprake zijn van meerkosten, extra kosten waar geen rekening mee is gehouden. Het Rijk heeft aan de gemeenten compensatie toegezegd voor meerkostenwerk als gevolg van de coronacrisis. Echter zijn deze compensatiemaatregelen nog niet nader uitgewerkt. Dat brengt een financiële onzekerheid met zich mee, omdat met deze kosten geen rekening is gehouden. Daarom worden deze alleen vergoed als er aantoonbaar en onvermijdelijk méerkosten worden gemaakt.

Gelet op het grote belang van de zorgcontinuïteit in de crisissituatie en het belang dat we de zorginfrastructuur rust en ruimte bieden om zorgcontinuïteit blijvend te kunnen garanderen (gemeenten hebben een stelselverantwoordelijkheid, is het zoeken naar een balans van wat we kunnen terwijl de exacte uitwerking nog niet bekend is. En hoewel wij als lokaal bestuur moeten kunnen vertrouwen op toezeggingen vanuit het Rijk zijn we bezig om in aanvulling op het genomen besluit van de Twentse bestuurders een brief aan de VNG (die namens de gemeenten hierover in gesprek is geweest met het Rijk) te sturen met een afschrift aan het Rijk waarin we oproepen om zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de nadere uitwerking. Een afschrift hiervan zenden wij wanneer de brief gereed is tevens naar uw Raad.

KERNBOODSCHAP

Het is van groot belang dat zorg ook in deze corona-tijd gecontinueerd wordt. We waarderen de oplossingen die aanbieders toepassen om in contact te blijven met hun cliënten om de ondersteuning zo veel mogelijk te continueren. Om zorgaanbieders die in (liquiditeits)problemen komen te helpen is in Twente – gebaseerd op de afspraken die recent landelijk tussen VWS en VNG zijn gemaakt – een nadere regeling getroffen om hen te ondersteunen, tot vooralsnog uiterlijk 1 juni 2020. Het besluit betreft Wmo-ondersteuning, huishoudelijke hulp, Jeugdhulp en Maatwerk Vervoer.

VERVOLG

Communicatie

Het is van belang dat zorgaanbieders duidelijk geïnformeerd worden over het besluit. OZJT/Samen14 neemt hierin een coördinerende rol en richt hiervoor een pagina op de website Samen14 in waar zorgaanbieders meer informatie en veel gestelde vragen en antwoorden over het proces kunnen vinden maar ook ruimte is voor andersoortige vragen. In aanvulling op de regionale communicatie besteden we zelf uiteraard ook aandacht aan de communicatie.

Tot slot

Deze bijzondere tijd vraagt bijzondere maatregelen, ook om de ondersteuning van inwoners binnen de maatregelen die het Rijk heeft opgelegd, voor zover mogelijk en/of anders te continueren. We hopen met genoemde maatregelen rust te creëren voor betrokken aanbieders en partners zodat zij dit kunnen blijven doen; voor nu op korte termijn maar ook na de crisis. Naast alle negatieve effecten van de crisis zien we ook een bijkomend positief effect, dat kan leiden tot een versnelde transformatie van zorgvormen zoals het online contact met cliënten en inzet op eHealth of in de samenwerking tussen aanbieders.

Wij blijven de landelijke en regionale/lokale ontwikkelingen nadrukkelijk volgen en onze voorstellen zullen adaptief zijn aan de ontwikkelingen. Doel blijft om onze inwoners met hulp van onze aanbieders ook in deze bijzondere tijden van dienst te kunnen zijn.

BIJLAGEN

-

PORTEFEUILLE

Jeugd- en ouderen

Vriezenveen, 7 april 2020

Burgemeester en wethouders van Twenterand
de secretaris,

de burgemeester,

H.J. ten Brinke

drs. A.E.H. van der Kolk